

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1998:1593) om trossamfund

SFS 2024:489

Publicerad
den 26 juni 2024

Utfärdad den 20 juni 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1998:1593) om trossamfund

dels att 2, 6, 16 och 17 §§ och rubrikerna närmast före 16 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas elva nya paragrafer, 18–28 §§, och närmast före 16, 18, 21 och 26–28 §§ nya rubriker av följande lydelse.

2 § I denna lag avses med

1. *trossamfund*: en gemenskap som utövar religiös verksamhet i vilken gudstjänst, bön, meditation eller andra ritualer ingår,

2. *församling*: en gemenskap inom ett trossamfund där gemenskapen utövar lokal religiös verksamhet i vilken gudstjänst, bön, meditation eller andra ritualer ingår, och

3. *betjäнад*: en medlem i ett trossamfund eller en person som deltar regelbundet i verksamhet som organiseras av ett trossamfund eller av en församling inom ett trossamfund.

6 § Bestämmelser om grunderna för Svenska kyrkan som trossamfund finns i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

Bestämmelserna i 7–12 §§, 13 § första–tredje styckena, 17–26 och 28 §§ i denna lag gäller inte för Svenska kyrkan.

Statlig avgiftshjälp

Innebörden av statlig avgiftshjälp

16 §² Svenska kyrkan har rätt till hjälp av staten med att bestämma, debitera, redovisa och ta in avgifter från dem som tillhör Svenska kyrkan (statlig avgiftshjälp). Även andra registrerade trossamfund kan beviljas sådant stöd. Bestämmelser om förfarandet meddelas i särskild lag.

I 17–26 §§ finns bestämmelser om statlig avgiftshjälp till andra trossamfund än Svenska kyrkan.

Syftet med statlig avgiftshjälp

17 §³ Syftet med statlig avgiftshjälp är att

1. stärka förutsättningarna för trossamfund att bedriva en aktiv och långsiktig religiös verksamhet,

¹ Prop. 2023/24:119, bet. 2023/24:KrU7, rskr. 2023/24:271.

² Senaste lydelse 1999:956.

³ Senaste lydelse 2009:1236.

2. bidra till att ge alla människor samma grundläggande möjligheter att utöva sin religion i Sverige, och

3. bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på.

Villkor för statlig avgiftshjälp

18 § Statlig avgiftshjälp får lämnas endast till ett registrerat trossamfund som

1. har minst 2 500 betjänade som är bosatta i Sverige,
2. har bedrivit verksamhet i Sverige under minst fem år, och
3. får sin religiösa verksamhet finansierad i huvudsak av betjänade som är bosatta i Sverige.

19 § Statlig avgiftshjälp får inte lämnas till ett trossamfund om trossamfundet, någon av dess församlingar eller en företrädare som agerar inom ramen för trossamfundets eller en församlings verksamhet

1. utövar våld, tvång eller hot mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar personer eller grupper av personer eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. försvarar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Statlig avgiftshjälp får dock lämnas om det finns särskilda skäl. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om

1. trossamfundet har tagit avstånd från agerandet,
2. trossamfundet har vidtagit adekvata åtgärder för att säkerställa att agerandet inte upprepas,
3. det är fråga om ett enstaka agerande, och
4. agerandet ligger långt tillbaka i tiden.

20 § Statlig avgiftshjälp får inte lämnas till ett trossamfund som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs.

Handläggning av ärenden

21 § Den myndighet som regeringen bestämmer handlägger ärenden om statlig avgiftshjälp enligt denna lag.

22 § Myndigheten ska efter ansökan besluta att ett trossamfund är berättigat till statlig avgiftshjälp, om villkoren för statlig avgiftshjälp är uppfyllda.

En ansökan om att bli berättigad till statlig avgiftshjälp ska vara skriftlig.

23 § Om ett trossamfund som har beslutats vara berättigat till statlig avgiftshjälp inte uppfyller villkoren för statlig avgiftshjälp, ska myndigheten besluta att trossamfundet inte längre är berättigat till statlig avgiftshjälp.

Innan myndigheten beslutar att trossamfundet inte längre är berättigat till statlig avgiftshjälp på grund av att 18 § 1 eller 3 eller 20 § inte uppfylls eller för att trossamfundet inte längre är ett registrerat trossamfund ska trossamfundet ges möjlighet att avhjälpa bristen inom skälig tid. En sådan möjlighet ska dock inte ges om trossamfundet tidigare har brustit i att uppfylla samma villkor eller inte har fullgjort sin anmälningskyldighet enligt 26 §.

24 § Trossamfundet ska på myndighetens begäran lämna de handlingar eller uppgifter till myndigheten som myndigheten begär för sin prövning av om trossamfundet är berättigat till statlig avgiftshjälp.

25 § Beslut enligt 22 § första stycket eller 23 § första stycket får verkan första gången för det följande beskattningsåret om beslutet fattas före den 1 november. Beslut som fattas mellan den 1 november och den 31 december får verkan första gången för det andra beskattningsåret efter det beskattningsår då beslutet fattades.

Anmälningsskyldighet vid ändrade förhållanden

26 § Ett trossamfund som har beslutats vara berättigat till statlig avgiftshjälp ska utan dröjsmål anmäla sådana ändrade förhållanden som kan ha betydelse för rätten till statlig avgiftshjälp.

Rätt att meddela föreskrifter

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om ansökan om att bli berättigad till statlig avgiftshjälp.

Överklagande

28 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Överklagandefristen är två månader från beslutets dag om beslutet gäller

1. beslut att avskryva en ansökan om registrering eller att vägra registrering enligt 7 eller 13 §,
2. beslut i frågor om avregistrering enligt 12 §, eller
3. beslut enligt 11 eller 13 § tredje stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för sådana trossamfund som den 31 december 2024 var berättigade till statlig avgiftshjälp enligt 16 § i den tidigare lydelsen, dock längst till och med beskattningsåret 2025.

På regeringens vägnar

JAKOB FORSSMED

Zandra Milton
(Socialdepartementet)